

ТУНЦЕР ЦУЦЕНОУЛУ

**ПОСЕТИТЕЛ
(ZİYARETÇİ)**

(Сатирична Црна Комедија)

ВО

ДВА ЧИНА

Посветено на мајка ми и на сите мајки во светот ...

Tuncer Cücenoglu
cucenoglutuncer@gmail.com
tcucenoglu@hotmail.com
www.tuncercucenoglu.com

1996 Награда за “Најуспешен Писател од Лионс (Lions)”

ЛИЦА:

ЧОВЕК : 35 годишен. Психијатар. Разбира сè што се зборува, но само со трепкање на очите може да даде одговор.

ЖЕНА : 30 годишна. Сопруга на човекот. Вработена некаде. Здрава и убава.

МАЈКА : 70 годишна. Мајка на Човекот.

ПОСЕТИТЕЛ : 40 годишен. Ангел на смртта (Архангел). Многу привлечен.

ГЛАС ОД

ТЕЛЕФОН : Гласот е во голема мерка ласцивен.

ОПИС НА ПРОСТОРОТ:

Соба во една современа болница.

Еден прозор со дебели завеси.

Креветот со подглавјето е сместен кај спротивниот ѕид.

Еден стол/ фотелја, за да може придружникот да остане цела ноќ.

По една врата што се отвара кон ходникот и кон тоалетот.

Секакви потребштини, апарати кои се наоѓаат во една современа болница.

МЕСТО НА СЛУЧУВАЊЕ : Било која држава.

ВРЕМЕ НА СЛУЧУВАЊЕ : Денешно.

ПРВ ЧИН

(Во собата се Жената и Човекот. Очите на Човекот се затворени, лежи без никакви движења. Жената е загрижена. Жената внимателно ја фаќа раката на Човекот...Замислена... Од потреба нешто да направи го вклучува радиото. Се слуша една инструментална мелодија. Жената погледнува на својот часовник, почнува да се шета низ собата. Звони телефонот)

ЖЕНА: *(Брзо ја подигнува слушалката од телефонот)* Ало.

ГЛАС : Здраво.

(Влегува Посетителот. Молчи и слуша.)

ЖЕНА: Вие ли сте?

ГЛАС : Да. Ве вознемирувам?

ЖЕНА: Од каде сега пак такво нешто?

ГЛАС : Гласот ми дојде некако, па... Ве молам кажете ми ако не ве усреќува што вака често ве барам.

ЖЕНА: Ви се молам. Знаете низ што поминувам.

ГЛАС : Како е нашиот болен?

ЖЕНА: Нема никакви промени. Исто како и пред четри дена кога го видовте. Пред еден час дојде еден професор.

ГЛАС : Баш убаво, значи се интересираат .

ЖЕНА: За воља на вистината, тоа што маж ми е доктор, добро ни се најде. Сите медицински лица ротираат. Еден си заминува друг доаѓа. Го прегледуваат, истражуваат.

ГЛАС : Добро е што јас не сум во таква состојба. Со пушка да ги бараш, не можеш да ги најдеш докторите... Затоа што не сум доктор.

ЖЕНА: *(Се насмевнува)* Ве молам не се шегувајте.

ГЛАС : Колку сум среќен. Те насмеав.

ЖЕНА: *(Се обидува да не заплаче)* Многу. Многу.

ГЛАС : Молам. Молам.

ЖЕНА: *(Самата се окуражува)* Немам веќе нерви. Професорот рече дека артеријата што води кон мозокот била затната од тромб. Ако организмот не успее да го отфрли тромбот, нема никаква надеж. Засекогаш ваков ќе остенел.

ГЛАС : Ве молам. Не можам да ја поднесам вашата болка. Ќе видите ќе стане на нозе. Затоа што тој е млад човек.

ЖЕНА: Не знам.

ГЛАС : Ако натажувањето помагаше да оздрави и јас ќе бев натажен.

- ЖЕНА: Тука сум точно четири дена. Преку ден и така и така, доаѓаат си заминуваат. Во најмала рака барем по ходниците има луѓе. Но навечер? Насекаде е тишина... Тој и јас. Ако немаше радио ќе спобудалев.
- ГЛАС : И моите телефонски јавувања. Значи ќе треба почесто да ве барам.
- ЖЕНА: Ви благодарам.
- ГЛАС : А мајка му сеуште ли не се јави?
- ЖЕНА: Вечерва ќе дојде. Јас веднаш ќе си одам дома. Занете ли дека четири дена се немам истуширано?
- ГЛАС : Ако дојде мајка му, утре обврзно треба да дојдете на работа.
- ЖЕНА: Се случило нешто?
- ГЛАС : Можеби ќе речете дека е чувствително, но сепак ќе кажам. Нашиот кадровски директор, додека го потпишуваше документот што му го однесов, “економијата е на ниво на вегетирање“ ми рече. Потоа со доза на објаснување додаде “Уште колку ќе мораме на грбот да носиме толку голем број на вработени под ваквите услови“?
- ЖЕНА: Каква врска има тоа со мене? На крајот на краиштата само една недела како не доаѓам на работа. Знаат дека е посебна ситуација.
- ГЛАС : Можеби е чувствително, можеби зборот “Вегетирање” кај мене разбуди ваква асоцијација. Но сепак треба да се биде претпазлив. Знаете дека во последните шест месеци им дадоа отказ на тие што ги искористија законски определените слободни денови. Навистина незабележливо завршив еден голем дел од вашите обврски, но сепак не би требало да забележат дека и без ваше присуство работите си врват. Ме разбирате ли? Утре обврзно да дојдете.
- ЖЕНА: Ќе дојдам.
- ГЛАС : Кога ќе дојде мајка му, можете да дојдете кај мене вечерва.
- ЖЕНА: Не ве разбрав.
- ГЛАС : На мирно место ќе си седнеме и ќе си поприкажеме.
- ЖЕНА: Многу, многу грешно нешто би било. (*Учтиво*) Освен тоа ќе треба да се туширам.
- ГЛАС : Кај мене ќе можете да се туширате.
- ЖЕНА: Не, не. Тоа би била многу погрешна постапка.
- ГЛАС : Немате доверба во мене?
- ЖЕНА: Тоа нема врска со доверба. Морам да одам дома.
- ГЛАС : Сепак ако го смените мислењето може да ме побарате. Не се воздржувајте, во ред?
- ЖЕНА: Ви благодарам што ме побаравте.
- ГЛАС : Останете со здравје. Пријатно.
- (Жената полека ја спушта слушалката на своето место.*

Но долго време не ја трга раката од слушалката)

ПОСЕТИТЕЛ: Добра вечер.

ЖЕНА : *(Здогледувајќи го Посетителот ја опфаќа некакво чувство како да е гола, па со рацете, вкрстени, ги покрива градите)*
Кого барате? *(Уплашена)* Вие.

ПОСЕТИТЕЛ: Јас сум другар на вапшиот сопруг.

ЖЕНА : Добра вечер.

ПОСЕТИТЕЛ: Може ли да седнам?

ЖЕНА : *(Уплашена)* Повелете.
(Посетителот ја остава прекривката покрај диванот.
Погледнува кон човекот. Жената се обидува да го препознае посетителот)

ПОСЕТИТЕЛ: Со лесно да е, пшобрзо да оздрави.

ЖЕНА : БлагоDRAM.

ПОСЕТИТЕЛ: Денес разбрав. Многу се натажив. Веднаш се качив на автобус и дојдов. *(Подава едно шише со колоњска вода. Жената го зема)*

ЖЕНА : Ви благодарам. Во ова време не пуштаат посетители... Како влеговте внатре?

ПОСЕТИТЕЛ: И портирите во болниците се луѓе. Имаат сопруги и деца.
Денес не е лесно да се преживее.

ЖЕНА : Не ве разбрав?

ПОСЕТИТЕЛ: Треба да се подржат овие несебични луѓе. Во овој час додека сите дома си гледаат телевизија, нивната работа е несебична. Треба да имаат нешто за возврат. Или пак вие сте против ваквата помош?

ЖЕНА : Колку што разбрав сте дале поткуп.

ПОСЕТИТЕЛ: Што и да е. Ако не го дадев тоа што го рековте не ќе можев да влезам внатре. Па така и не ќе можев да си го видам другарот. После шест саати пат, не ќе можев да прифатам таква трагедија.

ЖЕНА : Се извинувам но не ве познавам.

ПОСЕТИТЕЛ: Јас вас ве познавам.

ЖЕНА : Но никогаш не сме се запознале. Мислам дека и на свадбата не сте ни дошле.

ПОСЕТИТЕЛ: Да, не ви дојдов. Вашиот сопруг ми е другар од детството. На фудбалските натпревари секогаш беше голман. И беше многу добар. Скокаше како мачка, ги фаќаше топките и од аглите на голот. Можеше да стане фудбалска звезда. Знаете ли што тоа значи да сте фудбалска звезда? Многу пари и слава.

Автомобили. Куќи. Врв на обожувањето кај навивачите. Сега на овие години ќе имаше јубилеј, ќе се тргнеше од активноста на теренот и можеше да биде спортски новинар во некој голем спортски весник. Или пак во некоја приватна телевизија можеше да биде спортски коментатор. Колку убаво. *(Како да има микрофон во раката коментира)* Сега да ги слушнеме анализите од почитуваниот коментатор. Да, ќе ни кажете ли, дали во оваа позиција има офсајд? Дали е тоа пробив или е налет на топката? Ако на противничкиот играч му се слече шорцот, па макар тоа и да е несакајќи, каква казна треба да се изрече? При изведбата на пенал ако голманот одскокне пред самиот удар на топката и го спаси голот, дали ќе треба да се повтори ударот? Или пак ако топката удри на местото каде што се соединува раката со рамето дали ќе треба да се изведе казнен удар? Ако вашиот сопруг со ваквите и слични теми ги осветлеше милионите гледачи, дали тоа ќе се сметаше за омловажувачка услуга? Не треба да се заборава дека сè е за среќата на луѓето. Но тој го одбра докторството. Значи се жртвуваше. Најубавите години од животот ги помина во услови кои не беа баш добри, само за да може со радост да ги лекува луѓето на кои им препишуваше рецепти што аптекарите можеа да ги прочитаат бидејќи ги научиле напамет. Кирии што тешко се плаќаат, долгови за даноци. Вие од мене подобро знаете, колку пати сакаше да ја затвори ординацијата? Да беше гинеколог тогаш состојбата ќе можеше да се промени но најголема грешка му беше што одбра да биде психијатар.

ЖЕНА : Многу пропативме.

ПОСЕТИТЕЛ: Тоа се нешта што вие ги знаете. А тие нешта што не ги кажал? Што ги сочувал за себе. Непроспиени ноќи. Додека вие се прпелкавте дека можеби е во прашање некоја друга жена, тој се бореше со секојдневните маки. Знаете ли каква е таа безнадежна состојба да чекате инспекција, па да ви се нафрли на вашите сметки и тефтери?

ЖЕНА : Една вечер во кревет мрмореше име на некоја жена. Колку само се посомневав во него. Но потоа дознав дека името што го мрмореше во сон било името на некоја пациентка.

ПОСЕТИТЕЛ: Всушност отварањето на ординацијата беше погрешно нешто. Најдобро нешто што требаше да го направи е да работеше во болница.

- ЖЕНА : Многу бараше. Но не можеше да најде. Само што беше го завршил факултетот. Затоа што немаше искуство не можеше да најде работа.
- ПОСЕТИТЕЛ: Започна во голем град. Можеше да проба во мал град.
- ЖЕНА : Не можеше. Во малите места луѓето не чувствуваат потреба од психијатар.
- ПОСЕТИТЕЛ: Зошто? Во малите места условите да не се подобри?
- ЖЕНА : Нашите луѓе дури и болката на забите ја чувствуваат тогаш кога дошло до вадење.
- ПОСЕТИТЕЛ: Видете за тоа не сум размислил. Добро што не сте отвориле. Се плашам дека тогаш ќе лежевте заедно. И мајка му насреде, помеѓу вас... одеднаш и двајцата ќе ве негуваше.
- ЖЕНА : Ќе го негуваше синот ѝ но мене не.
- ПОСЕТИТЕЛ: Во право сте. За момент заборавив дека мајка му нема добри зборови за вас.
- ЖЕНА : Да. Но од каде ги знаете сите овие нешта?
- ПОСЕТИТЕЛ: Нели ви реков дека сум другар на вашиот сопруг... поточно е да се каже, му бев другар.
- ЖЕНА : *(Се противи)* Но тој е жив!
- ПОСЕТИТЕЛ: Жив ли е? Не може да ја крене раката да се напие чаша вода. Не може да стане да оди во тоалетот да моча. Со тебе да легне... Не може да те обљуби... Како што не можеме, за едно општество што нема солидно управување, да кажеме дека живее така и за него не можеме да кажеме. Грешам ли?
- ЖЕНА : Каква врска има сега тоа?
- ПОСЕТИТЕЛ: Како, каква врска има? Нели е оставено на вас вие да ги решавате најтешките негови потреби? Способен ли е нешто за себе да направи? Може ли да се спротивстави на нешто што не му се допаѓа?
- ЖЕНА : Дали сте револуционер?
- ПОСЕТИТЕЛ: Од каде го извлековте сега ова?
- ЖЕНА : Додека бев студент и јас како и сите останати се интересирав за таквите теми.
- ПОСЕТИТЕЛ: Мислам дека бевте симпатизерка.
- ЖЕНА : Другарките секогаш ми велеа дека никогаш нема да станам вистинска револуционерка. Ме наркуваа малечка буржујка... не ме сметаа за реалист.
- ПОСЕТИТЕЛ: Што се однесува до мене вие сте реалист... Во спротивно сега ќе имавте еден мирен живот под земјата. Без конфронтации, еден живот во мир и еднаквост... Вашите другари во одредени

денови, ќе донесеа еден убав венец, опточен со каранфили.
 Многу убава поетска глетка, нели? Можеби тој убав бескраен
 живот ќе беше создаден од мојата рака.

ЖЕНА : Или пак вие сте контра револуционер?

ПОСЕТИТЕЛ: Таков впечаток ли ви оставам?

ЖЕНА : Последните зборови ви се спротивни со почетните.

ПОСЕТИТЕЛ: Не, не се спротивни.

ЖЕНА : Ги редите битните услови за да се биде човек.

ПОСЕТИТЕЛ: Точно. Човек кој што не може да одлучи за себе и кој што не
 може да се спротивстави, значи дека не живее.

ЖЕНА : Значи ви се допаѓа човек кој што се спротивставува.

ПОСЕТИТЕЛ: Повеќе од допаѓање, ги подржувам.

ЖЕНА : Но тврдите дека таквите можете да ги убиете.

ПОСЕТИТЕЛ: Тоа е мој личен став. (*Со тивок глас*) Не можеме секогаш да
 кажеме дека ги правиме нештата што се за восхит.

ЖЕНА : Простете, но имате чудни ставови.

ПОСЕТИТЕЛ: Ако наместо зборот чудни го употребите зборот реални,
 многу повеќе ќе ме израдувате. Ако Маркс денес беше жив,
 со сигурност неговото учење ќе го базираше врз основа на
 другиот свет. Дури и ќе имаше можност да доживее потврда
 за своето учење. Бидејќи и богатите и сиромашните, со по
 еден чаршаф, без џебови, врз себе, се среќаваат во еден свет
 на еднаквост... Единствено под земјата има еден свет без
 војни и експлоатации. Не е можно да се искаже почит за тие
 што на овој свет се борат. Како тоа да не се искаже почит кон
 нив? Јуначки се борат. Свиоте животи, семејствата, сè што
 имаат жртвуваат. За да стасаат во еден миг на оној свет каде
 што уредувањето се базира на еднаквост. Те молам обрни
 внимание за тоа што го зборувам. Бидејќи тука е тајната на
 нештата.

ЖЕНА : Што работите вие?

ПОСЕТИТЕЛ: Што можам да работам?

ЖЕНА : (*Се изгуби во темата на разговорот*) Вие. Вие сте музичар.

ПОСЕТИТЕЛ: Како дојдовте до такво сознание?

ЖЕНА : (*Ја покажува футролата*) Ова нели е виолина? Или пак
 саксафон.

ПОСЕТИТЕЛ: На крајот на краиштата точно е дека е некаков инструмент.
 Но нема никаква врска со музиката. И јас не сум музичар.

ЖЕНА : Чекајте, не ми кажувајте. Ќе ви ја погодам професијата.

- ПОСЕТИТЕЛ: Не верувам, но обидете се. Можете да поставувате прашања. Како и на почетокот можам да ви дадам некои неговестувања. Ајде прашувајте. Можете да поставите пет прашања во врска со мојата професија. Но на самиот почеток да се договориме за правилата. Само со “ДА“ или “НЕ“ ќе можам да ви одговорам. .. Се договоривме ли?
- ЖЕНА : Се договоривме.
- ПОСЕТИТЕЛ: Имам само уште еден услов. После петте поставени прашања ќе имате можност од два пати да погодите. Договорено?
- ЖЕНА : Малку е два пати. Многу малку. Нека биде три пати.
- ПОСЕТИТЕЛ: Многу повеќе ли е три пати?
- ЖЕНА : Повеќе од два пати. За мене ќе биде доволно.
- ПОСЕТИТЕЛ: Во ред, можете три пати да погодувате.
- ЖЕНА : Можеби ќе погодам од првиот пат.
- ПОСЕТИТЕЛ: Кој знае? Само монмент. (*Размислува*) Да одлучиме што ќе добиете или пак што ќе изгубите на крајот. Во спротивно нема да биде интересно.
- ЖЕНА : Знаете ли дека сум многу среќна? Заврши мојот четриденвен песимизам.
- ПОСЕТИТЕЛ: Вашиот животен песимизам не го опфаќа периодот од четири дена. Тоа е еден период кој трае најмалку шест месеци. Срцевиот удар се случи пред шест месеци, нели?
- ЖЕНА : Но од каде знаете?
- ПОСЕТИТЕЛ: Долго време се бореше.
- ЖЕНА : Со кого се бореше?
- ПОСЕТИТЕЛ: Со ангелот на смртта, душовадникот (Архангел Михаил). И тогаш победи Другарите негови, доктори, потпирајќи се на колегијалноста веднаш реагираа. Го земаа на интензивна. Искрено тоа беше неверојатна нега. После еден месец го отпуштија од болница и го донесоа кај вас дома. Преку ден одевте на работа но мајка му беше покрај него.
- ЖЕНА : (*Се наежува*) Тоа беше неиздржливо.
- ПОСЕТИТЕЛ: Да тоа беше неиздржливо. Затоа што секој момент можеше да умре.
- ЖЕНА : За мене беше неиздржливо затоа што мајка му беше присутна а не поради фактот дека тој секој момент можеше да умре. Баш убаво си се смести во нашиот дом и во сè се мешаше. Со поглед ме обвинуваше. Како јас да бев причина за сите тие случувања.. Јас бев виновникот. Затоа што сум ѝ го земала синот од нејзини раце и затоа што сум одиграла значајна улога

во неговиот понатамошен живот. Срцевоит удар не можел да се избегне. Затоа што сум го упропастила нејзиниот син.

ПОСЕТИТЕЛ: Ако почнете да ми раскажувате за вашиот поглед и размислувања во врска со вашата свекрва, ќе остане за некоја друга пролет додека да погодите које е мојата професија. На пример, може да потрае цела вечност. Но јас немам толку време! Ако секаде вака се задржувам, не ќе можам да си ја сработам работата. Добро, да се вратиме на нашата работа. Ако ја погодите мојата професија што ќе посакате од мене?

ЖЕНА : Не знам.

ПОСЕТИТЕЛ: Посакајте од мене што и да е.

ЖЕНА : (*Се смее*) Да не сте вие можеби духот од Аладиновата ламба?

ПОСЕТИТЕЛ: Но едната негова усна му е на земјата и другата на небото. Поради овој факт, ова не го сметам дека сте искористиле вашето право на погодување. Кажете.

ЖЕНА : Што можам да кажам? Да биде нешто во врска со вашата работа што ја работите?

ПОСЕТИТЕЛ: (*Се радува*) Нека биде. На пример нешто што соодвествува. Некакво шоу. Но вистинско шоу.

ЖЕНА : Во овој час од ноќта?

ПОСЕТИТЕЛ: Ноќите се најподатни во генерална смисла .

ЖЕНА : А ако гласот се слушне во другите простории, во ходникот? А ако се дигне на нозе целата болница?

ПОСЕТИТЕЛ: Тие по болниците се навикнати. Воопшто нема да забележат. Секојдневно се сведоци најмалку по шет-шест пати.

ЖЕНА : Значи тоа е работа што секој ја видел и ја знае.

ПОСЕТИТЕЛ: Така да се каже. Генерално крајот секој го гледа. Но од време на време може да има и такви кои што го гледаат шоуто.

ЖЕНА : Баш се заинтересирав. Но кажете ми ако е нешто што е невозможно, ве молам да се откажам.

ПОСЕТИТЕЛ: Кога ќе ви објаснам ако не ви се допадне може да се откажете.

ЖЕНА : Добро, а вие што ќе посакате од мене?

ПОСЕТИТЕЛ: Вие сте сопруга на мојот другар. Мислејќи за него и за вас, ќе замолам за нешто што ќе биде од корист за вас двајцата.

ЖЕНА : Од корист за двајцата, така?

ПОСЕТИТЕЛ: Дури и од корист за мајка му.

ЖЕНА : Од корист и за мајка му и за мене, така? Тоа е невозможно.

ПОСЕТИТЕЛ: За ваше изненадување ќе ја видите таа реалност. Да почнеме веќе. Но како што реков само “ДА“ или “НЕ“.

ЖЕНА : Не сум заборавила. Да го поставам моето прво прашање.

(Размислува) Работата што ја правите... Во дредено место или во различни места ја практикувате?

ПОСЕТИТЕЛ: На вакво прашање не можам да одговорам ни со “ДА“ ни со “НЕ“. Ве молам преиначете го.

ЖЕНА : Работата што ја работите дали ја практикувате на одредено место?

ПОСЕТИТЕЛ: Не

ЖЕНА : Доброоо... Значи работа која е мобилна... Не сте врзани за одредено место. Преоѓам на второто прашање. Работата што ја работите дали е врзана само со жени?

ПОСЕТИТЕЛ: Не.

ЖЕНА : Убаво. Значи има врска и со мажи. Нема врска дали се жени, мажи, луѓе во години, млади луѓе. Мобилна работа. Работата што ја работите дали опфаќа храна или облека?

ПОСЕТИТЕЛ: Но и ова е двојно прашање.

ЖЕНА : Дали работите со храна?

ПОСЕТИТЕЛ: (За себе) Велат дека душата низ уста излегува. Како ли треба ова да го оценам? (Размислува) Не.

ЖЕНА : Во ред. А облека?

ПОСЕТИТЕЛ: Ова не е прашање.

ЖЕНА : Работата што ја работите дали е во врска со облека?

ПОСЕТИТЕЛ: Не. Последна шанса. Добро размислете па прашајте.

ЖЕНА : (Размислува) Дали вашата работа подразбира употреба на некаков музички инструмент за лекување.

ПОСЕТИТЕЛ: Но повторно прашањето вие двојно.

ЖЕНА : Не е ли можно да се лекува со употреба на музички инструмент?

ПОСЕТИТЕЛ: Значи велиш дека докторот може, свирејќи виолина, да го излекува пациентот. Или пак јас погрешно те разбрав?

ЖЕНА : Добро ме разбравте. Не е ли можно такво нешто?

ПОСЕТИТЕЛ: Јас никогаш не сум видел. Но вие и да сте виделе такво нешто, јас претпочитам да не дебатираме околу тоа. Поради тоа повторно прифаќам дека е добро прашањето. Не. На ваков начин вашите прашања ги искористивте. Сега веќе ќе можете да го искористите правото на три погодувања. Но добро размислете. Кажете го вашиот прв одговор. Чекам

ЖЕНА : Работите нешто што е мобилно. Тоа е работа која е поврзана со сите луѓе.. Има поврзаност со сите возрасти. Така ли е?

ПОСЕТИТЕЛ: Но вие повторно поставувате прашање. Ајде уште една олеснителна околност. Да.

(Жената размислува.)

- ПОСЕТИТЕЛ: Чекам. Не би сакал да ви го скршам моралот но на крајот сепак јас ќе победам.
- ЖЕНА : Ве молам, не си ги подвиткувајте ногавиците пред да ја видите реката. Можеби ќе знам.
- ПОСЕТИТЕЛ: Нема потреба од толкав напор. И да погодите вие ќе изгубите. Но на крајот повторно вие ќе бидете во добивка.
- ЖЕНА : Не можам да разберам како тоа ќе изгубам а ќе бидам во добивка.
- ПОСЕТИТЕЛ: Тие работи не ги мешајте. Како и да е, на крајот ќе разберете.
- ЖЕНА : Сепак би сакала да победам без да изгубам.
- ПОСЕТИТЕЛ: Ве молам не одолговлекувајте. Чекам.
- ЖЕНА : Дали сте музичар?
- ПОСЕТИТЕЛ: Веќе ви реков дека не сум музичар.
- ЖЕНА : Но ова е футрола за инструмент.
- ПОСЕТИТЕЛ: Не е! Нееее ееее! Господе Боже. Веќе ви реков дека не е! За да не си го изгубите правото, ова не го слушнав.
- ЖЕНА : Ве молам не се лутете. Многу е забавно. Шест месеци посакувам ваков разговор.
- ПОСЕТИТЕЛ: Ова не е разговор, ова е натпревар!
- ЖЕНА : Како и да е. Убаво е. Дали сте женет?
- ПОСЕТИТЕЛ: Уште едно прашање. Поради вашето однесување, доаѓаме во состојба да се оддалечиме од натпреварувањето.
- ЖЕНА : Прашањето ми беше надвор од натпреварувањето.
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Здодеано му е)* Женет сум. И имам три мали Архангелчиња.
- ЖЕНА : *(Како да го осудува)* Децата може да ви се немирни и непослушни... Но не можам да прифатам да ги поистоветувате со Архангел душовадникот....
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Се луте)* Тие се вистински Архангели! Ме разбирате ли? Сите три! Двете се машки, трето е женско!
- ЖЕНА : Не се лутете. Значи дека децата многу ве растажуваат. Сепак ве молам да не ги ословувате со тој збор. Како и да е, тие се деца. Но сепак се растажив затоа што тие ве растажуваат.
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Како да се дави)* И жена ми е Архангел!
- ЖЕНА : Леле, леле, леле,! Но воопшто не се приметувате дека ве растажуваат. Сепак вие добро ја криете вашата тага.
- ПОСЕТИТЕЛ : *(Како да 'ржи)* Ништо не кријам! И воопшто не ме растажуваат! Имене свој среќен дом! Со нетрпение чекаат да се вратам од работа и да им ги дадам подароците! Четворицата се на прозорецот! Многу ме сакаат! Со

- нетрпение ме очекуваат!
- ЖЕНА : Дали ви е добро?
- ПОСЕТИТЕЛ: Не го злоупотребувајте моето трпение! Без да оддлужувате кажете го вашиот прв одговор!
- ЖЕНА : Велите добро да размислам па да одговорам, а потоа ме збрзувате.
- ПОСЕТИТЕЛ: Но не со саати. Треба да размислите, но за кратко. Всушност требаше да одредиме еден лимит за ова. Но и сега би можеле да одредиме. Да речеме пола минута и толку.
- ЖЕНА : Пола минута не ми е доволна за добро да размислам. Подобро би било да речеме една минута.
- ПОСЕТИТЕЛ: (*Шеговито*) Ако речеме пет минути нема ли да биде подобро?
- ЖЕНА : Како не би било? Многу добро би било. Ќе ми биде доволно за добро да размислам. Ми дадовте добра можност. Ви благодарам...
- ПОСЕТИТЕЛ: Зошто?
- ЖЕНА : Затоа што го продолживте времето за одговор.
- ПОСЕТИТЕЛ: Колку го продолживме времето?
- ЖЕНА : Пет минути.
- ПОСЕТИТЕЛ: Вие тоа сериозно го свативте?
- ЖЕНА : Но нели вие така рековте?
- ПОСЕТИТЕЛ: Реков. Но не така како што вие разбравте. Добро, нека биде една минута.
- ЖЕНА : Го порекнувате ли зборот што го изговоривте?
- ПОСЕТИТЕЛ: Имам и други обврски. Не можам овде со саати вас да ве чекам. Ако за секоја обврска одвојам волку време, нема да ми остане снага за работа. Не ли гледате дека живееме во брзо време? Не знаете ли дека некои војни завршуваат во рок од четири –пет дена?
- ЖЕНА : А некои пак траат со години. Зошто само кратките настани ги земате во обзир? Зошто војните не завршуваат брзо? Затоа што некои држави немаат моќно оружје. Јас пак не сум многу паметна. Поради тоа треба да ме разберете и да го продолжите времето.
- ПОСЕТИТЕЛ: Како успеавте да ги споите зборовите размислување и оружје? Овие два збора се сосема спротивставени.
- ЖЕНА : Ако немате оружје како ќе ги спроведете размислувањата?
- ПОСЕТИТЕЛ: Натпреверувањето ни се претвори во безначајна дебата. Нема да можете да одговорите, да се откажеме.
- ЖЕНА : Штом е така го кажувам мојот прв одговор. Вие сте...

Пазарџија.

ПОСЕТИТЕЛ: Не погодивте. Не сум пазарџија.

ЖЕНА : Но вие ми оставивте таков впечаток. Тажна сум, навистина сум тажна.

ПОСЕТИТЕЛ: Навистина не можам да поднесам кога жените и децата се тажни. Само поради ова, од време на време, си ги одложувам обврските. Поради оваа моја слабост, во сите овие години од мојата работа, заработив две опомени и една казна со намалување на платата. Ве молам немојте да бидете тажна. Значи дека и со мојата помош вие не можете да се одлучите. Зборот пазарџија не го слушнав. Употребивте ли таков збор? Јас не се сеќавам. Ве молам ќе го употребите ли вашето прво право на одговор?

ЖЕНА : *(Размислува)* Вие сте учител.

ПОСЕТИТЕЛ: Од каде го извадивте ова?

ЖЕНА : Учителите цело време се шетаат.

ПОСЕТИТЕЛ: Каква врска имаат учителите со овој инструмент?

ЖЕНА : Да, и јас тоа не го разбираам. Каква врска може да има? Или пак сте учител по музика?

ПОСЕТИТЕЛ: Колку пати ви реков дека ова не е музички инструмент.

ЖЕНА : Колку ви личи да сте учител...

ПОСЕТИТЕЛ: Јас не сум учител! И не помислувајте дека во оваа футрола има музички инструмент. Го очекувам вашиот втор одговор.

ЖЕНА : *(Погледнува на саатот, размислувајќи)* Мобилна работа. Во футролата што му е во рака, нема музички инструмент. Сигурно нема. Со неговата работа ги има за цел сите жени и мажи од сите возрасти.

ПОСЕТИТЕЛ: Блиску сте. Зборот цел е точниот израз. Ако размислите во тој правец ви се зголемуваат шансите.

ЖЕНА : Цел! Цел! Цел! Цел, така ли?

ПОСЕТИТЕЛ: Уште малку да ви помогнам. Што е потребно за целта. *(објаснува)* Нели има кругови. А во средината голема точка.

ЖЕНА : Оружје. Потребно е за оружјето. Дали е ова е некое оружје?

ПОСЕТИТЕЛ: *(Среќен)* Да. Може да се рече некој вид оружје. Не, не, не, всушност ова во футролата е вистинско оружје. Браво! Ќе погодите.

ЖЕНА : Вие.

ПОСЕТИТЕЛ: Во врска со земање на душа е работата. Ве молам размислете поодделно. Внимавајте! Душа земање! Кој зема? Размислете! Не брзајте! Употребете ја добро вашата последна можност!

- ЖЕНА : Затоа што рековте дека е во врска со земање на душа, знам.
Ви благодарам.
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Среќен)* Кажете!
- ЖЕНА : Ви сте Полицаец. Полицаец, полицаец.
- ПОСЕТИТЕЛ: Упс!
- ЖЕНА : Погодив нели?
- ПОСЕТИТЕЛ: Не погодивте. Нели ви реков дека не работам во некое одредено место. Знаевте дека мојата работа е мобилна.
- ЖЕНА : Но во полицијата имаат и екипи што се мобилни.
- ПОСЕТИТЕЛ: Да не ја должиме повеќе работава. Не погодивте. Но повторно вие ќе бидете во добивка.
- ЖЕНА : Ќе ми објасните ли како е можно тоа?
- ПОСЕТИТЕЛ: Пред тоа, нели е потребно да ја кажам мојата професија?
- ЖЕНА : Ве молам, можам ли да погодам?
- ПОСЕТИТЕЛ: Нема потреба. Затоа што ќе се оддолжи работата. Немам ни најмал сомнеж дека никогаш нема да погодите. Но јас многу потрудив да ви бидам од помош. Но вие сте толку многу одлучна што дури одкако ќе ја видите мојата облека веднаш ќе погодите. *(Посетителот ја вади наметката и ја фрла на фотелјата... Стои пред жената во генерална облека на Архангел...)*
- ЖЕНА : Ааааа! Ова било многу лесно.
- ПОСЕТИТЕЛ: Ви реков. Дабро, сега да слушнеме и од вашата уста и да го доживеам чувството на победа. Ајде!
- ЖЕНА : Ви сте гњурец.
(На Посетителот почнува да му се тресат рацете и нозете.)
- ЖЕНА : Што имаше во ова да не се знае? Многу било лесно. Дури ми велите дека и ми помагате. Браво за вас. *(Објаснува)* Море... Бранови... Нурнување... Можевте такви зборови да употребите.
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Прави како да си ги кубе косите и слични нешта. Можеби стој на раце. Можеби прави салто. Трчајќи со главата удира во ѕидот. Со голем напор сака да остане смирен, на жената ѝ покажува да молчи. Со рацете што му се тресат ја вади од футролатата Косата што како сиомбол се прикажува по сликите и ја држи во рака. Со снемоштен глас и со бескрајна тага)* А сега?
- ЖЕНА : Вие сте гњурец со коса во раката.
(Посетителот со голема мака се фрла на фотелјата. Се онесвестува... Жената ја зема колонската од масата и

налева на еден памук и почнува да го трие Посетителот по лицето, носот, вратот. После извесно време Посетителот ги отвара очите со зачуденост гледа околу себе)

ЖЕНА : Што ви бидна? Да не е притисокот? Добро би ви дошол малку солен ајран. Но каде да го најдеме?
(*Посетителот со мимики се обидува да ѝ објасни на жената да не зборува повеќе*)

ЖЕНА : Што можам да сторам за вас?

ПОСЕТИТЕЛ: (*Со голем напор*) Да молчите. Доволно е да молчите. Ве молам.

ЖЕНА : Можам да го викнам дежурниот доктор.

ПОСЕТИТЕЛ: (*Не можејќи повеќе да си ги контролира нервите ја граба за рака Жената*)

Молчете! Замолчетеее! Ако не замолччите ќе ве замолчам!
Ви се колнам ќе ве замолчам!

ЖЕНА : Пуштете ми ја раката! Ме повредувате. Ве молам дојдете си при себе.

ПОСЕТИТЕЛ: (*Пуштајќи ја раката на Жената повторно изгледа како да да моли*) Се извинувам. Од еднаш ми се слоши. Не бев свесен што правам. (*Станува на нозе... Бајаги е пргав...*) Повремено ми се случува вака. Не е ништо страшно. Ве молам заборавете го ова. Ако се разбере за ова, ќе се посрамотам.

ЖЕНА : Никому нема да кажам. Можете да ми верувате.

ПОСЕТИТЕЛ: Каде и да е ќе дојде вашата свекрва. Да прејдеме веќе на темата. Ме слушате ли?

ЖЕНА : Да.

ПОСЕТИТЕЛ: Штом е така слушајте внимателно. Видете, размислувајте за Сè, со умот а не со чувствата. Од сега понатаму нема место за чувствителност. Се разбравме ли?

ЖЕНА : Но како прво, вие не ми кажавте како тоа ако изгубам ќе бидам во добивка.

ПОСЕТИТЕЛ: Не можам да кажам... Затоа што морам објаснувањето да го оставам за крај, за да можам да влијаам врз вас... Ако постапам како неискусен политичар кој веднаш ќе го каже тоа што треба на крај да се каже, поразот ќе ми биде неизбежен. Неуспехот е нешто што во нашата професија не може да се прифати. Да почнеме веќе. Во ред?

ЖЕНА : Во ред.

ПОСЕТИТЕЛ: Прво погледнете го маж ви. Погледнет го, погледнете.

ЖЕНА : Со возбудата од натпреварување го бев заборавила.

ПОСЕТИТЕЛ: Што гледате?

ЖЕНА : Него го гледам .

ПОСЕТИТЕЛ: Што прави?

ЖЕНА : Ништо не прави. Само спие

ПОСЕТИТЕЛ: Како мртовец. Нели?

ЖЕНА : Не. Повремено ги отвара очите. Ме гледа мене. Гледа наоколу. И плаче...Трепка со очите... Свесен е за состојбата. Но јас многу се растажувам кога го гледам таков

ПОСЕТИТЕЛ: Убаво. Успешно ја оценивте состојбата. Што правите вие за него?

ЖЕНА : И јас го гледам него. Кога плаче јас едвај се воздржувам да не заплачам. Понекогаш кога не можам да издржам бегам во тоалетот. Или пак ја палам ноќната лампа за да не ми ги види солзите.

ПОСЕТИТЕЛ: Значи болно ви е.

ЖЕНА : Да.

ПОСЕТИТЕЛ: Сваќа ли дека вие доживувате болка?

ЖЕНА : Да.

ПОСЕТИТЕЛ: Значи дека и тој доживува болка. Взаемно доживувате болка. Деновите и ноќите ви минуваат во болка.

ЖЕНА : Но што можеме друго да правиме?

ПОСЕТИТЕЛ: Ете! Болната вистина е во тоа! Ништо не можете да направите за него освен да доживувате болка.

ЖЕНА : Не ли е доволно?

ПОСЕТИТЕЛ: Доволно ли е? Се гледа дека го скате маж ви.

ЖЕНА : Да го сакам... Имавме многу убави денови... Незаборавни ноќи... Како да не го сакам? Тој ми е сè.

ПОСЕТИТЕЛ: Пред малку со мене започнавте една игра. Го заборавивте. Како да не беше тука.

ЖЕНА : Како можам да го заборавам?

ПОСЕТИТЕЛ: Го кажувате тоа што би требало да биде а не тоа што е. Ја криете вистината. Да не се убедуваме ве молам.

ЖЕНА : Вистина е дека го зборавив. Но што можам друго да направам? Точно четири дена сум покрај него. Нервозна сум. Ме убива прашањето, “што ќе биде“.

ПОСЕТИТЕЛ: Штом добиете можност, на ваков или онаков начин, бегате од реалноста.

ЖЕНА : Лекарите, на луѓето кои имаат грижи, им препорачуваат да ловат риби или да везат. И маж ми така препорачува, препорачуваше. Моето бегство е на ваков начин.

- ПОСЕТИТЕЛ: Точно... Видете, сега веќе има смисол вашето зборување. Затоа што почнувате да ја зборувате вистината. Продолжете на ваков начин. Ќе ве опушти. Четири дена не одите на работа.
- ЖЕНА : Да.
- ПОСЕТИТЕЛ: Но веќе ќе морате да одите. Во оваа економска криза никој никого повеќе не може да го издржува... Може да ви дадат отказ од работа.
- ЖЕНА : Точно.
- ПОСЕТИТЕЛ: Ако останете без работа како ќе преживеете? Имате ли некој друг приход?
- ЖЕНА : Немам. Плус тоа последните шест месеци само со мојата плата се трудиме да преживееме. Во меѓувреме и ординацијата се затвори. Дури моравме да продадеме нешто од опремата.
- ПОСЕТИТЕЛ: Многу лошо...
- ЖЕНА : Но јас нема да останам без работа. Вечерва ќе дојде мојата свекрва. Преку ден таа ќе биде покрај него. Ќе можам да одам на работа.
- ПОСЕТИТЕЛ: Се враќате во реалноста. Се радувам за тоа
- ЖЕНА : После работа ќе доаѓам тука. Навечер јас ќе бидам со него.
- ПОСЕТИТЕЛ: Дремејќи во иста фотелја со вашата свекрва што многу ја сакате, така ли?
- ЖЕНА : Извесно време. Милсам дека за еден месец ќе го однесеме дома. До тогаш ќе му стаса специјалниот кревет.
- ПОСЕТИТЕЛ: И вие со вашата сакана свекрва убаво ќе си поминувате..
- ЖЕНА : Да. Затоа што и двете го сакаме. Ќе мораме да се согласуваме. Зборувавме на телефон и се договоривме.
- ПОСЕТИТЕЛ: Плачејќи нели?
- ЖЕНА : Да. Плачејќи.
- ПОСЕТИТЕЛ: Значи тоа не беше логично, и двете бевте емотивни. Едната му е мајка, другата му е жена. Но воопшто не се сетивте дека мајка му е жена во години. Ако мајка му, утре го напушти овој свет? Дали воопшто размисливте за ова?
- ЖЕНА : Не размислив.
- ПОСЕТИТЕЛ: Штом е така, размислете. Една вечер се враќате дома од работа. Мајка му... летнала на небото. Што ќе правите после тоа?
- ЖЕНА : Се надевам дека такво нешто нема да се случи.
- ПОСЕТИТЕЛ: Зошто? Жена во години. Еден син кој плаче штом ќе ги отвори очите. Плус тоа плаче без повод. Како може една мајка да издржи таква болка? Кој ќе биде покрај него преку ден во таа

- ситуација? Не заборавајте, преку ден одите на работа.
- ЖЕНА : Ќе ги искористам годишните отсуства.
- ПОСЕТИТЕЛ: Видете повторно станувате емотивна. На крајот накриштата имате само еден месец отсуство. А веќе ви реков дека тешко се добиваат отсуствата. А што е со единаесетте месеци?
- ЖЕНА : Не знам.
- ПОСЕТИТЕЛ: Мислам дека и куќата каде што живеете не е ваша.
- ЖЕНА : Тоа го решивме. Мајка му ја продава нејзината куќа во провинцијата. Овде ќе купи помал стан. Нема да имаме проблем со кирија.
- ПОСЕТИТЕЛ: Тоа ми се допадна. Но што ќе правите кога ќе останете без работа? Што ќе јадете, што ќе пиете? Се надевам дека нема да ми одговорите така глупаво дека ќе бидете на диета. Затоа што се гледа дека немате проблем со вишок на килограми. Дури и малку како да сте ослабнале во овие шест месеци. Посебно во овие четири дена. Така ли е
- ЖЕНА : Така е.
- ПОСЕТИТЕЛ: Плус тоа да се биде сопственик на стан, не го решава пробемот во целост. Одржување, струја, вода, греење и слични трошоци. Како ќе ги покриете сите тие трошоци?
- ЖЕНА : Свекрва ми има пензија.
- ПОСЕТИТЕЛ: Мислам дека немате никакво сознание за пензиите. Освен тоа пензијата е што ѝ останала од мажот ѝ. Минимална. Не сакам да ве деморализирам но можеби ќе ја покрие саом сметката за струја.
- ЖЕНА : Не е до толку. Сè ќе покрие. А со мојата плата без проблем ќе си поминеме. Всушност и какви трошоци имаме?.
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Приметува дека Човекот ги отворил очите)* Ги отвори очите.
(Жената, го погледнува Човекот. Човекот како да сака да каже нешто. Жената се обидува да не заплаче, не може да издржи и бега во тоалетот. Човекот со поглед го наоѓа Посетителот. Го погледнува со милост. Како да му вели “Шуќур што дојде“. Посетителот се смешка. Пријателски се насмевнуваат и двајцата)
- ПОСЕТИТЕЛ: Можеш да ме слушнеш нели?
(Човекот со голема радост трепка со очите)
- ПОСЕТИТЕЛ: Дојдов да те однесам.
(Човекот задоволно се насмевнува)
- ПОСЕТИТЕЛ: Но, има уште време.

(Човекот е разочарува)

ПОСЕТИТЕЛ: Знам дека чувствуваш неподнослива желба да дојдеш со мене. Безнадежно болните како тебе, скоро сите, би го кренале светот на нозе за да дојдат со мене. Но тоа не вреди ништо бидејќи “Здружението за заштитана човековите права“ ни врши притисок... На ваков начин сакаат да добиеме дозвола од мајките, сопругите, татковците, браќата и сестрите. Всушност тие се една група што врши притисок. Приморани сме да се прилагодиме. Нашиот тим се одлучи да се обиде со убедување. Ти си првиот наш обид...

(Човекот се загрижува)

ПОСЕТИТЕЛ: Потребно е твојата сопруга и мајка да одобрат. Разбираш ли?
(На Човекот од очај му се збрчкува лицето)

ПОСЕТИТЕЛ: Немој толку да бидеш очаен. Биди сигурен дека и од двет ќе добијам согласност.

ЖЕНА : *(Доаѓа)* Господе Боже не можам повеќе да издржам. Не сакам да плаче. Тогаш ми е многу тешко.

ПОСЕТИТЕЛ: Има решение.

ЖЕНА : Колку пати му реков да не плаче.

ПОСЕТИТЕЛ: Не може да не заплаче. Затоа што си ја знае состојбата.

ЖЕНА : Постои можност да се исфрли тромбот. И ова го знае. Но сепак плаче.

ПОСЕТИТЕЛ: Исфрлањето на тромбот е теоретска можност. Бидејќи тоа кај многу пациенти создава надеж. Да не се разубедуваме. За ова постои само едно решение. *(Молчи)* Да летне на небото.

ЖЕНА : *(Го појачува гласот на радиото за Човекот да не слушне)*
Што зборувате ?

ПОСЕТИТЕЛ: Велам дека треба да умре. Ме разбирате ли?

ЖЕНА : Такво нешто не сакам ниту да помислам.

ПОСЕТИТЕЛ: Тоа за сите вас ќе биде најдобро и најцелисходно. После неколку дена “Добро бидна, се спаси“ ќе речете. Проблемот ќе се реши...

ЖЕНА : Можноста да се исфрли тој проклет тромб е доволна да не се посака вакво нешто.

ПОСЕТИТЕЛ: Не се работи за желба. Доволно е да посакаат и оваа размисла да ја изговорите и проблемот ќе се разреши.

ЖЕНА : И како ќе се случи тоа? Секако јас тоа нема да го сторам.

ПОСЕТИТЕЛ: Не, не. То би било убиство.

ЖЕНА : Што всушност сакате да кажете? Кој ќе биде тој, кој ќе го стори тоа?

ПОСЕТИТЕЛ: Не го барајте надалеку тој што тоа ќе го стори тоа.

ЖЕНА : Не ве разбираам.

ПОСЕТИТЕЛ: Еве сум покрај вас.

(Тишина)

ЖЕНА : Вие! Каков човек сте вие? Луд ли сте? Како можете да предложите вакво нешто?

ПОСЕТИТЕЛ: Ниту сум човек, ниту сум луд. Ја сум вистински ангел на смртта.

ЖЕНА : *(Како да не слушнала)* Згора на тоа вие сте му другар.

ПОСЕТИТЕЛ: Не сум му ниту другар. Бев приморан така да се претставам за да не ве уплашам. Значи една бела лага. Онаква каква што луѓето често ја користат. Всушност, вие веднаш свативте дека јас сум тој ангел на смртта што го очекувавте. Но се преправавте дека не сваќате. Затоа што вашата потсвест во преден план го изнесе вашето емотивно однесување, кое ви попречуваше паметно да размислувате. Должен сум да објаснам и зошто веднаш се освестив после онесвестувањето. Како воопшто во животот да не сте виделе цртежи со Коса. Нели ветивте дека паметно ќе постапувате? Што се случи? Или пак си го повелкувате зборот? Вие сте млада жена. Згора на тоа сте многу привлечна и убава. Освен со човекот со кој што работите вие сте во фокусот и на сите останати мажи.

ЖЕНА : Но јас освен со мажот ми не сум била со никој друг.

ПОСЕТИТЕЛ: Не реков такво нешто. Но овој шест месечен прекин, кај вас почнува да се буди чувството за повторно заживување на страста. Посебно овие денови. Ве молам да не се залажувате. Но вие сте во право. Состојбата не ви е лесна. Ако ништо повеќе, барем во мислите, замислувате дека сте со некој маж. Но тоа, дури и кај тие што мислат дека се среќни, при повторното спојување можеда биде движачка сила. Сексолозите тоа го нарекуваат фантазија. Не се обвинувајте. Тоа секој го замислува. И покрај тоа што во преградка го имаат својот партнер, ја замислуваат миризбата на некоја друга жена, или пак друг маж, носот, устата, усните па дури и половиот орган. Досега воопшто не сте замислиле друг маж? Згора на тоа додека сте биле во преградката на овој човек, за време на односите? Кажете, нели сте замислиле?

ЖЕНА : *(Збунета. Иако мисли дека Човекот спие сепак со тивок глас)* Се плашам од вас. Како да ми ги читате мислите.

ПОСЕТИТЕЛ: Имам поминато многу вакви сеанси. Како да не знам? Знаам.

- Но повеќе ниту манипулирањето нема да ти помогне. Не се обвинувај, ова е вистина. Затоа што навистина за зажелееа за машката миризба. Дури почна да чувствуваш една неверојтна среќа што човекот со кого работиш сака да биде со тебе.
- ЖЕНА : Но сепак, иако ме поканува кај него дома, јас не отидов.
- ПОСЕТИТЕЛ: До кога нема да одиш? Или чекаш да ти се врати копнежот? Или пак да се опијаниш?
(Жената, оди покрај Човекот. Го фаќа за рака. Размислува)
- ЖЕНА : Што и да кажете е цабе. Од мене не ќе можете да добиете согласност. Заминете си од овде. Јас си го сакам маж ми. Дури и да се работи само за веројатност, јас ќе чекам.
- ПОСЕТИТЕЛ: Но јас тука дојдов него да го однесам. И ќе го однесам по било која цена.
- ЖЕНА : Не.
- ПОСЕТИТЕЛ: Во спротивно мене ќе ме казнат.
- ЖЕНА : Тоа мене не ме засега!
- ПОСЕТИТЕЛ: Но мене ме засега. Тогаш да најдеме друго решение. Заедно да го изнајдеме решението. Не сакам да ја пропуштам можноста да станам ангел на смртта од прв степен. Ме разбирате ли?
- ЖЕНА : И јас не би скала вие да имате некаква штета. Но што можам за вас да сторам?
- ПОСЕТИТЕЛ: Вас да ве однесам.
- ЖЕНА : Како тоа?
- ПОСЕТИТЕЛ: Лесно ќе го направам тоа... Затоа што тоа ќе биде со ваша желба. На таков начин заминувањето не е тешко, верувајте ми. Ќе бидете среќни додека заминувате.
- ЖЕНА : Сваќате ли дека зборувате глупости?
- ПОСЕТИТЕЛ: Со вашата посветеност ќе овозможите мажот ви да живее. Високиот Комесаријат за ова ќе се налути, но ќе постои шанса да се спасам со мала казна. Затоа што ова ќе ми биде прв пат во мојата досегашна пракса. Има и примери за тоа.
- ЖЕНА : Не! Не! Ова би била многу неразбирлива посветеност.
(Ја пушта раката на Човекот) Еден болен што секако нема да оздрави.
- ПОСЕТИТЕЛ: Зарем вие, уште пред да умрете, не го жртвувате сопствениот живот за овој човек? За време на ова лекување нема да имате можност ниту да погледнате некоја театарска претстава. Човек кој што не оди во театар всушност е мртов човек. Штом е така, да го спроведеме ова. Па така и мене ќе ме спасите.
- ЖЕНА : Напразни се мачите.

ПОСЕТИТЕЛ: Ми ги ускратувате сите можни решенија. Но не помислувајте дека ќе си заминам прифаќајќи ја оваа состојба. Ве предупредувам! (*Ја зема Косата в рака*) Ме слушате ли? Вас ќе ве однесам! (*Жената се обидува да побегне*)

ПОСЕТИТЕЛ: Вашата посветеност на ваков начин ќе се искачи на најпочитуваната точка!
(*Замавнува со Косата, Жената секогаш успева да побегне*)
А колку убаво би било да се избањате со млака вода и да го почувствувате во внатрешноста вашиот пријател. Па и оваа посветеност за кого е? Вашиот сопруг и без тоа не е во можност тоа да го процени. Додека вие пред малку бевте во тоалетот вашиот сопруг со очите ме молеше да го одведам.
(*Продолжува брканицата. Но јасно е дека Посетителот се обидува да ја убеди Жената. Затоа што намерно безуспешно ја употребува Косата*)
Најбитното нешто е твојата свекрва. Ако очекуваш од нејзе благодарност, тоа ќе ти биде најголемата грешка. Таа ќе остане насамо со својот син!
Разбираш ли дека двајцата ќе си останат насамо!
(*Жената веднаш застанува, исто и посетителот*)

ЖЕНА : Тие ќе живеат, а јас...

ПОСЕТИТЕЛ: Да, дури не ќе можете ниту да се истуширате! Плуст тоа, таа жена, вашата свекрва, на вашиот гроб ниту цвеќе не ќе ви донесе!

ЖЕНА : Да, нема да донесе.

ПОСЕТИТЕЛ: Штом е така?

ЖЕНА : Нема ли друго решение?

ПОСЕТИТЕЛ: Има ли?

(*Жената размислува*)

ПОСЕТИТЕЛ: Не ни остана време за размислување. Почекај ја свекрвата. Побарај дозвола и замини си. Влези во бањата. Водата ќе те ослободи. Потоа едно убаво, длабоко спиење. Не се обвинувај. “Добро бидна, се спаси“, на крајот ќе си речеш. За ова ќе се молиш.

(*Жената седнува на фотелјата. Посетителот ја симнува Косата*)

ПОСЕТИТЕЛ: Па и “Здружението за Човекови Права“ нема да може во ништо да се плетка. Плус тоа, тие на сите страни ќе се фалат дека со внатрешен мир си ги извршиле своите задачи. А јас пак, пресрекен што сум ја завршил работата ќе им купам подароци на моите деца и ќе се вратам во нашиот “дом со

црвени капаци“ како што милива жена ми да го наракува.
 Моите деца и жена ми ќе ме чекаат седнати пред прозорецот.
 Сите ќе ги усреќиш. Не сметајќи се себеси, сите. Ова ќе биде
 најдобро решение. И твојот сакан сопруг на ваков начин ќе се
 спаси. Сите ќе се спасат!
(Посетителот молчи. Жената размислува во неизвесност)

ЗАВЕСА

ВТОР ЧИН

*(Посетителот ја облекол наметката. Косата ја сместува во
 футролата. Жената седнала на фотелјата, замислена е. Но
 не е сосема без одлука. Очите на Човекот му се затворени.
 Лежи неподвижен. Од радиото се слуша емотивна музика.
 Посетителот го затвара патентот од футролата и ја
 остава покрај фотелјата)*

ПОСЕТИТЕЛ: *(Си го погледнува часовникот)* Доцни!

ЖЕНА : Каде и да е, ќе дојде.

ПОСЕТИТЕЛ: Многу се отегна работава!

ЖЕНА : Но не е добро вас да ве види. Ќе треба да се сретнете штом јас
 си заминам.

ПОСЕТИТЕЛ: За тоа воопшто не размислувајте. Можете да бидете сигурни
 дека сè ќе отане помеѓу нас.

(Тишина. Телефонот звони, Жената ја крева слушалката.)

ЖЕНА : Ало!

ГЛАС : Здраво!

ЖЕНА : Здраво!

ГЛАС : Дали дојде мајка му?

- ЖЕНА : Секој миг може да дојде.
 ГЛАС : Се надевам дека брзо ќе дојде...
 ПОСЕТИТЕЛ: *(Со тивок глас)* Кој е?
 ЖЕНА : *(Со рака ја покрива слушалката)* Колегата од работа.
 ПОСЕТИТЕЛ: А тој! Слободно зборувај. *(Се смеешка)* Искористите си ја можноста.
 ГЛАС : Дали ви е здодевно?
 ЖЕНА : Малку.
 ГЛАС : Ако дојде наскоро мајка му баш ќе биде убаво.
 ЖЕНА : Да.
 ГЛАС : Лошо се чувствувате, нели?
 ЖЕНА : И тоа многу.
 ГЛАС : Туширње со топла вода ќе ве опушти.
 ЖЕНА : Се надевам.
 ГЛАС : Пред малку јас се туширав. Се опуштив. И еден пијалок, добро ми дојде. Целиот замор исчезна. Го слушам Вивалди.
 Предлогот се уште важи.
 ЖЕНА : Не сум заборавила.
 ГЛАС : Ќе дојдете ли?
(Жената не одговара... Посетителот не може повеќе да издржи, со гест ѝ дава до знаење дека треба да потврди)
 ГЛАС : Не ми одговоривте на прашањето?
 ЖЕНА : Да.
 ГЛАС : Многу се радувам.
 ЖЕНА : *(Гласот ѝ трепери)* Ќе зборуваме за ова.
 ГЛАС : Точно, ќе зборуваме. Како и да е, ќе имаме доволно време.
 ЖЕНА : Но сè е поврзано со нејзиното доаѓање.
 ГЛАС : Треба што побрзо да дојде. Што да правиме?
 ЖЕНА : Ќе почекаме да дојде.
 ГЛАС : Се надевам дека нема многу да се задржите.
(Постојат само Жената и Гласот. Жената забравила на сè друго. Од ходниот се слушаат чекори. Посетителот, сваќа дека доаѓа Мајката. Во паника се обидува со гестови да каже дека доаѓа Мајката)
 ГЛАС : Сега ќе почнам да ја полнам кадата. Дури и капакот од шампонот ќе го отворам, за кога ќе дојдеш да не губиш време, за да се опуштиш.
(Посетителот, неможејќи да добие одговор од Жената, си ја зема наметката и се сокрива позади завесата)
 ГЛАС : Уште од сега ќе треба да го откопчаш прслукот. Знаеш дека е

- ЖЕНА : многу тешко да се откопча.
ЖЕНА : Кај мене е лесно.
(Влегува мајката. Во едната рака има сталак за ноти и мал куфер, а во другата држи бастум. Жената ја здогледува Мајката)
- ЖЕНА : (Ја спушта слушалката) Добро дојдовте.
МАЈКА : (Ги остава работите што ги има во раце и оди кај синот покрај неговата глава) Ах! Во ваква состојба ле да те видам? (Тешко ѝ е да се воздржи да не заплаче. Ја држи ракатана синот, како да ја милува)
- ЖЕНА : Ќе се разбуди.
МАЈКА : (Со прекор ја гледа Жената) Тој е мој син!
(Со голема чувствителност се врти кон синот. Човекот се буди, ја здогледува Мајката. Полека полека му се згужвува лицето. Се бори со себе да не заплаче)
- ЖЕНА : (Со тивок глас) Не плачете. Докторите не предупредија. Одете во тоалетот. (Мајката поради својата загриженост, за да не му наштети на синот, оди во тоалеот)
- ЖЕНА : (По нејзе) Изнаплачи се таму! Кога ќе се вратиш да не ти остане некоја солза во очите!
(Од тоалетот се слуша некаков звук што потсетува на течење на вода од славина која е пуштена на максимум)
- ПОСЕТИТЕЛ: (Ја подава главата низ завесата.) А ако се предомисли?
(Ќе дава знак на Жената да дојде до него. Жената му приоѓа)
Туширањето ќе те релаксира, односот ќе те опушти, сонот ќе те одмори! Наутро штом ќе станеш ќе почувствуваш како повторно да си се родила. Кожата ќе се затегне ќе се разубави! Тенот ќе се разубави. Колку убаво, колку возвишено, колку е разбирливо да се направат едно по друго овие три нешта. Имате среќа. Утре наутро повторно ќе воскреснете. Свртете се со грбот кон мене. (Посетителот, ги става рацете под кошулата на жената, која му е свртена со грб, без мака го откопчува копчето од прслукот на жената. Значи не како што прават другите мажи сплеткувајќи се, туку мајсторски, внимателно и без да се плетка. Исто како да извлекува влакно од путер) Ете веќе си подготвена.
- ЖЕНА : (Како да е маѓепсана) Благодарам. (Му ја бакнува раката на Посетителот)
- ПОСЕТИТЕЛ: Не треба да се задржуваш. Овој занес не треба да заврши. Сеуште не се знае за поголема тага од очекувањето на маж.

Иако може огнот да си згасне, но твојот оган не може така веднаш да изгасне. Очекувањето, за жените е најголема болка. Бидејќи, штом вулканот остане без воздух, мечтае да биде изгаснат. Треба да ја спречиш лавата да направи пекол во околината.

ЖЕНА : Што можам да направам?

ПОСЕТИТЕЛ: Направете брзо да излезе од внатре. Слушни го овој звук. Волку плачење дури и за една мајка е премногу. Како и да е, за кратко, повторно ќе изнајде сила за плачење. Ајде, не стој!

ЖЕНА : *(Доаѓа до тоалетот и чука на вратата)* Дојдете веќе.

МАЈКА : Нели требаше да се изнаплачам?

ЖЕНА : Да поборуваме малку. Како поминавте на пат?

МАЈКА : Не сум ни свесна кај сум се качила со што сум дошла?

ЖЕНА : Многу сум уморна. Со денови немам спиено. Всушност за сето ова во врска со него зборувавме на телефон.

МАЈКА : А кој е тој “него“?

ЖЕНА : Син ти.

МАЈКА : Тој е мој син, А тебе што ти е?

ЖЕНА : Да и мој сопруг. Но ако речам сопруг работата ќе се оддолжи.

МАЈКА : Нека се оддолжи.

ЖЕНА : Веќе кажав дека сум многу уморна..

МАЈКА : Знаеш дека чувствувам задоволство од ова. Мислев дека и тебе ти се допаѓа. Зошто ме доведуваш во заблуда?

ЖЕНА : Не те доведувам во заблуда. Ниту пак ќе те заблудам. Но сепак утре ќе морам да одам на работа. Треба и да се истуширам. Во спротивно ќе треба да преживуваме само со твојата пензија.

МАЈКА : А тоа никако.

ЖЕНА : Штом, е така брзо да го завршиме нашиот разговор.

МАЈКА : Колку што можам да разберам повеќе не ти претставува задоволство да се расправаш. Порано воопшто не ти пречеше заморот.

ЖЕНА : Изгледа на можам да ти објаснам. Точно шест месеци го негувам син ти.

МАЈКА : Ако не однесуваше така што да биде полошо од тоа да ме избркаш од дома, сега немаше да бидеш толку уморна.
(Посетителот вадејќи ја главата од позади завесата и покажува на Жената да побрза)

ЖЕНА : Да не ги отвараме старите тефтери... Оти јас нема да бидам во

зијан. (*Посетителот, на Жената интензивно ѝ покажува кон часовникот...*)

- МАЈКА : Јас ќе бидам зијан? Тебе сите те знаат.
- ЖЕНА : Вас никој не ве знае. Затоа што вие сте “ангел“.
- МАЈКА : Ти не можеш мене ангел да ме наречеш.
(*Дури и Човекот се обидува да стане. Кај и да е ќе стане на нозе за да ја спречи расправијата*)
- ПОСЕТИТЕЛ: Ако уште малку продолжат вака, Човекот ќе го исфрли тромбот. Најважно од сè, е дека гласот од телефонот, ќе престане, и смирено тврдо ќе си заспие.
- ЖЕНА : Добро, нека биде по твое. Ти не си ангел. Ти си ѓвол!
- МАЈКА : Доста веќе!
- ЖЕНА : Не е доста! Велам ангел не разбирате, велам ѓвол се лутите. Не знам веќе што да кажам!
- МАЈКА : Ангел ме нарекуваш! Како да не разбираам што сакаш со тоа да кажеш?
- ЖЕНА : Добар напредок. Да сте живи и здрави барем не ме замарате.
- ПОСЕТИТЕЛ: (*Вадејќи ја главата, вика*) Прекинете веќе! (*Се сокрива...*)
- ЖЕНА : Утре вечер ќе продолжиме од таму каде што застанавме.
- МАЈКА : Тогаш да престанеме.
- ЖЕНА : Ќе биде како што се договоривме. Преку ден ќе одам на работа. После работа ќе свратам тука па ќе одам дома... Сметам дека и вие не би сакале тука потпрени една на друга да преспиваме заедно.
- МАЈКА: Не сакам. И без тоа следната недела ќе се продаде мојата куќа. И парите ќе стасаат.
- ЖЕНА : Се најде и стан за купување. Има две соби. На средина огромен салон. Едната од двете соби ќе биде моја.
- МАЈКА: Одлично. Барем нема да ми се плеткаш околу нозе. А во мојата соба никој нема да смее да влезе. Син ми ќе лежи во салонот.
- ЖЕНА : Вашата пензија ќе ја трошиме за струја, вода, телефон, греење и слични ситници. А мојата ќе биде за облека, дотерување, излегување... Многу убаво ќе си поминуваме.
- МАЈКА: Остана ли нешто за што не можеме да се договориме?
- ЖЕНА : Засега не остана. Но ако искрснат нови нешта се надевам дека ќе сториме сè што е потребно.
- МАЈКА: Се надевам дека нема да избегнуваш да ми помагаш. Нова за овие работи, но се стакна со убаво искуство. Нема повеќе за што да зборуваме. Можеш да си одиш.
- ЖЕНА : (*Ја облака наметката- мантилот. Ташната ја става на рамо.*)
- МАЈКА: Ах, за малку ќе забораев. Имаше ли посетители?

ЖЕНА : Другарите. И моите колеги. Плус вашиот глупав и грозен вујко.

МАЈКА: А твојот безличен и невоспитан вујко не дојде ли?

ЖЕНА : Да дојде мојот личен и убав вујко. Ах да и оној вашиот баксуз дојде. Не можам ниту името да му го запознам. Имавте еден проклетник што за цело време само озбовара. Како и да е, ете и тој дојде.
(Посетителот, малку нервозно на Жената ѝ го покажува часовникот)

ЖЕНА : Си одам.

МАЈКА: Оди си!

(Жената излегува. Мајката од еден звер се претвора во многу нежна и мека личност. Затоа што ќе го негува својот син)

МАЈКА: Сине!.. Чедооо! *(Го врти грбот)* Во оваа состојба си поради нејзе. Да даде Годпод таа бетер да биде! *(Се врти кон синот. Повторно е мила. И синот исто така. Се гледаат со љубов. Човекот тешко се воздржува да не зплаче. Мајката вади еден голем пешкир од куферот и повторно оди во тоалетот. Посетителот излегува од позади завесата. Посетителот ја отвара вратата и излегува надвор. Мајката доаѓа со пешкирот во рака. Последните солзи со пешкирот ги брише и стегалќќи го пешкирот го цеди. Течат солзите. Го испружува пешкирот на некое прикладно место за да се исуши)*

МАЈКА : На крајот останавме ние двајцата... Ќе го исфрлиш тој тромб и ќе оздравиш. Можеби после една година, можеби после еден месец... Кој знае можеби за кратко време. Зошто да не? Доволно е да веруваш. Затоа што јас сум покрај тебе. Мајка ти... Секогаш ќе бидам покрај тебе. За тебе ќе живеам. Сега, сè ќе започнеме одново. Како кога за прв пат вресна. Твојот глас сеуште ми одзвонува во ушите. Те избањале, те превиле и те подадоа кај мене. Колку убаво бебе беше. Сега сè одново ќе започнеме. Дури и со зборувањето.
(Мајката вади од куферот еден голем картон. На картонот се поредени сите букви од азбуката. Картонот го мести на сталакот за ноти така што и гледачите и Човекот да можат да го видат)

Гледаш ли? Кога ќе сакаш нешто да ми кажеш ќе трепкаш со очите. Тогаш ќе го поместувам прстот по ред низ буквите. Ете токму вака. Со очите ќе ја покажеш буквата што ќе ја избереш. После секоја буква ќе се враќам од самиот почеток. Сè додека не се компетира тоа што сакаш да го кажеш.

(Човекот, ги зтвара очите со значење дека разбрал. И почнува да трепка со очните капаци) Сакаш нешто да кажеш. Види, веднаш те разбрав. Ајде. (Почнува со прстот да поминува по буквите на картомот. Одкако синот ќе одобри почнува одново да го повлекува прстот по буквите)
 Т...е...б...е. Тебе, Т... е. Тебе те... С...а...к...а...м. Тебе те сакам. Убаво. М...а...м...о. Мамо. *(Мајката го остава картомот и го прегрнува синот. Остануваат така извено време. Мајката се отргнува од синот и малку се оддалечува)*
 Сакам нешто да ми ветиш. Ама без плачење, никако плачење!
(Човекот во знак ДА трепка со очите)

ПОСЕТИТЕЛ: *(Тропа на вратата од надвор)* Има ли некој?

МАЈКА : Кој е?

ПОСЕТИТЕЛ: *(Отварајќи ја вратата влегува)* Добра вечер.

МАЈКА : Добра вечер синко.

ПОСЕТИТЕЛ: Јас сум другар на син ви.

МАЈКА : Не ве познавам.

ПОСЕТИТЕЛ: Со годините се менуваме. Колку бонбони ми дадовте држејќи ме во скут.

МАЈКА : Не можам да се сетам! *(Сепак е сомнителна)* Свртете се да ве видам.

ПОСЕТИТЕЛ: Кога слушнав за случката се шокирав. Иако беше еден после полноќ не можев а да не дојдам. Како се случи? Што се случи за да дојде во ваква состојба?

МАЈКА : Дадовте поткуп (рушвет) за да можете да влезете.

ПОСЕТИТЕЛ: *(Се преправа како да се зачудил)* Од каде знаете? Или пак и вие сте дале?

МАЈКА : Да и јас дадов. Плус тоа иако им кажав дека син ми лежи внатре сепак ми зе доа. Раскажете ми.

ПОСЕТИТЕЛ: Син ви е неколку години помлад од мене. Многу го сакав. Одлично играше футбол. Но тој ја одбра медицината. Ах, чии сè, ќерки ќе можевте да земете за него, но тој отиде се фати со една никаква. Татко му, вашиот сопруг, беше неизмерно несреќен поради нивниот несреќен брак. Колку години имаше кога почина вашиот сопруг?

МАЈКА : Седумдесет. Беше како дечко... Ниту срце, ниту рак, ниту пак бубрежни болести. Не одеше на молитви, клањање.. Не отиде на Хаџилак, но беше вистински верник. Ги жалеше луѓето. Посебно жените. Велеше нема ниту една друга држава каде што мажите умираат во толкав број. Потоа додавеше:

“Овие кутри жени треба да се подржат во секој смисол“...

ПОСЕТИТЕЛ: Баш и не ве разбрав...

МАЈКА : Освен мене, имаше уште три жени за кои се грижеше. За храна, пијалоци, сите потребности им ги подмируваше. Многу рано си замина, многу... Зар тој беше човек што може да падне од против пожарните скапила? Сиромашкиот, мислејќи дека е скала, згазнал на празно. Во последно време не гледаше баш најдобро.

ПОСЕТИТЕЛ: Имавте пожар?

МАЈКА : Тоа се случи кај една жена која ја подржуваше. Сакајќи да побегне... (*Сомнително*) Што е тоа во футролата,?

ПОСЕТИТЕЛ: Тоа е виолина. Обична виолина.

МАЈКА : Каква врска имате вие со виолина?

ПОСЕТИТЕЛ: Јас сум музичар... Виртуоз на виолина.

МАЈКА : Многу убаво. Ги сакам уметниците. Тоа се чувствителни луѓе. Поради оваа ваша дарба и вас многу ве засакав. (*Сомнително*) Можете ли малку да засвирите?

ПОСЕТИТЕЛ: Кога?

МАЈКА : Сега!

ПОСЕТИТЕЛ: Каде?

МАЈКА : Овде!

ПОСЕТИТЕЛ: Овде?

МАЈКА : Што? Зар во болничките соби не можете да свирите?

ПОСЕТИТЕЛ: Не можам.

МАЈКА : Зошто?

ПОСЕТИТЕЛ: Овде лежи во бесознание мојот другар од детството, пристојно ли е такво нешто? Не можам да си дозволам.

МАЈКА : Нема ништо лошо во тоа. И вие знаете дека музиката е душевна храна.

ПОСЕТИТЕЛ: Тоа се однесува за здравите луѓе. А вашиот син е чувствителен. Звукот на виолината ќе предизвика поголема чувствителност кај него и ќе почне да плаче. Сакате ли да плаче?

МАЈКА : Што се однесува до чувствителноста на син ми сè ќе прифатам, Немојте да свирите.

ПОСЕТИТЕЛ: Ви благодарам за разбирањето.

МАЈКА : Но не можете да ми кажете дека ќе почне да плаче ако ја види виолината.

ПОСЕТИТЕЛ: Не ве разбрав.

МАЈКА : Како не ме разбравте! Отворете ја таа футрола и покажете ми дека тоа е виолина како што велите.

ПОСЕТИТЕЛ: Ова внатре е... Виолина.

МАЈКА : Штом е така нема зошто да не ја покажете.

ПОСЕТИТЕЛ: Немате доверба во мене. Се натажив.

МАЈКА : Покажете!

ПОСЕТИТЕЛ: Велите дека јас сум лажго. Јас не сум лажго.

МАЈКА : Докажете!

ПОСЕТИТЕЛ: Вие велите дека сум лажго. Ако сум лажго, тогаш тоа ќе треба да го докажете.

МАЈКА : Тоа е лесно. Дајте ми го тоа.

ПОСЕТИТЕЛ: Зошто да ви го дадам?

МАЈКА : Ако од внатре излезе виолина ќе се докаже дека не лажете.

ПОСЕТИТЕЛ: Тргнете ја раката! Не можете да го допирате тоа што е мое!
(Почнува едно неверојатно тегнење помеѓу посетителот и Мајката... Посетителот силно ја прегрнал футролата што Мајката сака да ја одземе... Човекот како да сака да ја спречи мајка му па почнува да ги мрда очите и веѓите... Посетителот успева да победи и ја спасува футролата од рацете на Мајката)

ПОСЕТИТЕЛ: Не успеавте да докажете дека сум лажго. Како што гледате јас не сум лажго.

МАЈКА : Одете си. Инаку никогаш нема да се откажам за да докажам дека сте лажго.

ПОСЕТИТЕЛ: Сепак ви честитам .

МАЈКА : Вие не сте другар на син ми. Не ве познавам. Одете си.

ПОСЕТИТЕЛ: Не гледате ли во каква состојба го донесовте син ви? Се плашам дека ако повторно се обидете ќе го доведете во уште полоша ситуација. Вие сте мајка но со ваквите ваши постапки сте на добар пат да станете негов душевадник. Колку и да се сите еден кон друг душевадници, сепак таа работа треба да се остави на вистинскиот.

(Мајката оди покрај синот. Со милост му ги милива косите)

МАЈКА : Не се плаши! Додека сум жива никој не може ни да те чепне.

ПОСЕТИТЕЛ: Тука нема некој што би сакал да го чепне... Ова е параноја, неразбирлива.

МАЈКА : Нема?

ПОСЕТИТЕЛ: Нема.

МАЈКА : Има!

ПОСЕТИТЕЛ: Кој?

МАЈКА : Ти!

ПОСЕТИТЕЛ: *(Како да се чуди)* Јас ли?

МАЈКА : Да, ти! Ти воопшто не ми се допадна. Чуден си.

ПОСЕТИТЕЛ: Сте ме помешале со некој друг.

МАЈКА : Сеуште не сум сенилна.

ПОСЕТИТЕЛ: Зар јас ви реков дека сте сенилна? Од каде го извадивте тоа?

МАЈКА : Се однесуваш коко што очекував, Си го криеш идентитеот.

ПОСЕТИТЕЛ: Јас сум музичар. И со тоа се гордеам.

МАЈКА : За жал не можеш да се гордееш со професијата што не ми ја кажа.

ПОСЕТИТЕЛ: Ви кажав дека сум музичар.

МАЈКА : Нема лоша или добра професија. Дождот не е добар за грнчарите, но градинарите му се радуваат. Работата си е работа. Кажи ми кој си? Што работиш?

ПОСЕТИТЕЛ: (*Се откажува од инаетењето*) Тешка ми е работата. Дејноќе се работи. Немам нормален семеен живот. Многу би сакал некоја недела да си ги земем децата и сопругата па да одиме некаде на некоја ливада. Навистина јас одам по ливади, планини. Испливувам по морињата, летам по небото. Но секогаш службено. Ќе излажам ако речам дека на почетокот не ми беше чудно. Но, со тек на време се навикнав. Затоа што имам една света и недостапна професија. Дали знаете за задоволството од наведувањето за повлекување на чкрапалото од оружјето? Или дали знаете за возбудата од чекањето да се расипе моторот на авионот во моментот кога вие ќе посакате? Дали сте биле некогаш раката што го извлекува осигурувачот од некоја бомба? Дали сте виделе некогаш да ви се поклонуваат кралеви, претседатели, премиери, како треперат пред вас? Или дали некогаш сте биле целат, кој со кралски указ отсекува нечија глава?
(*Ласцивно*) Многу си ја сакам професијата...

МАЈКА : Разбрав. Ти си душевадник... Го познавам и татко ти... Сега се сетив на тебе. И татко ти беше успешен душевадник. Што прави сега?

ПОСЕТИТЕЛ: (*Извесно време размислува*) Се пензионира. Душевната состојба му се разлиша, извесно време лежеше по душевни болници. Му предложија да пишува мемоари како за рехабилитација. Сега ги пишува мемоарите, за многу нешта жали, плаче и со внуците се занимава. Дури запна да напише молба за покајување. Некои другари од комесаријатот не му дозволија.

МАЈКА : Требал да ја даде. Така можеби ќе си постигнеше внатрешен

мир. Многу души изгоре, многу.

ПОСЕТИТЕЛ: Но ако мене ме прашате да се справите со минатото за да нашишете мемоари, тоа не е добар начин за терапија. Единствена утеха ќе ни биде тоа што книгата ќе се продаде во голем тираж. Уште од сега се договорени преводи на Англиски, Француски и Германски. Деновиве се заинтересираа и Русите и Јапонците. Предлогот на Јапонците е мошне интересен. Сакаат мемоарите да ги стават на микро филм и да раздадат милиони копии. Тоа не било скапа инвестиција. Но Американците велат дека треба да биде примамлива, во боја и лесно читлива книга, полна со слики, пристапна и за децата. Но нашата цел е да се преведе на Кинески. Затоа што тоа е еден посебен свет. Имаат скоро една третина од жителите на целиот свет.

МАЈКА : Како ќе му се вика книгата?

ПОСЕТИТЕЛ: “Мемоарите не еден (Архангел) Душовадник”

МАЈКА : Убаво. Многу ќе се продава. На пример јас веднаш би купила.

ПОСЕТИТЕЛ: Не ја купувајте. Ќе ви донесам потпишан примерок. Но оваа работа со кинескиот превод се оддолжи, за таа работа на сите во семејството ни е многу жал. За да дојдеме до партиската бирократија, неznam кој временски петогодишен план сме требале да го почекаме.

МАЈКА : Мислам дека деновиве и нив ги зафати модата на општествената приватизација.

ПОСЕТИТЕЛ: Всушност тоа ни е и единствената надеж... Колку би било убаво и нашата книга да најде место во тој незаситен пазар. Продажбата ќе биде застрашувачки голема. Ќе заработиме и за следните неколку генерации.

МАЈКА : Се радувам. Пренеси му дека уште од сега му честитам.

ПОСЕТИТЕЛ: А ако заживее приватизацијата? Видете, по сè изгледа дека приватизациите во областа на здравството, образованието и културата ќе создадат нови главоболки во светот. Се расипува рамнотежата. Се појавува хаос. Почнува да расте расизмот. Почнуваат војни.

МАЈКА : Приватизацијата ли е единствената причина?

ПОСЕТИТЕЛ: Секако дека не е. Но го подготвува хаосот. Се плашам дека со ваков начин нашиот сон за во Кина ќе го снема... Луѓето многу се мачат. Често одам во тие земји и се натажувам.

МАЈКА : Нивната мака тебе ти влијае? Остави ги нив, не губи надеж. Ќе се најде решение.

ПОСЕТИТЕЛ: Изгледа мнгу се заборев. Ми се исуши устата. Може ли од фрижидерот да земам нешто за пиење?

МАЈКА : Ако има земи си.
(*Посетителот оди до фрижидерот и отвара една сода...*)

ПОСЕТИТЕЛ: Сакате ли и вие?

МАЈКА : Ви благодарам.

ПОСЕТИТЕЛ: (*Пијејќи ја содата од шише*) Штом и мојот идентитет излезе на виделина, нема зошто повеќе да ја оддолжуваме работата.

МАЈКА : Помалку или повеќе можам да претпоставам што ќе речете, но ајде сепак кажете.

ПОСЕТИТЕЛ: Јас ја добив оваа задача. Но приморан сум да ја добијам и вашата согласност.

МАЈКА : Порано не ви требаше ваква согласност? За ништо не се грижевте.

ПОСЕТИТЕЛ: Старите борови станаа чаши. Демократија, со прифаќањето на човековите права ни се појавија еден куп проблеми. Од вас барам согласност.

МАЈКА : Госпoде Боже. Како само си замислувате дека можам да дадам таква согласност?

ПОСЕТИТЕЛ: Но постојат добри причини.

МАЈКА : Можеби за вас тоа се добри причини. Но тоа мене не ме интересира.

ПОСЕТИТЕЛ: Постојат добри причини и во поглед на вашата болка.

МАЈКА : Кои се тие?

ПОСЕТИТЕЛ: Толку многу ги има. Што попрво да го кажам?

МАЈКА : Кажете ги сите. Да видиме кои биле тие добри причини?

ПОСЕТИТЕЛ: Ве молам ќе ми кажете ли, дали има надеж за спас на син ви?

МАЈКА : Едно малечко тромбче. Ако го исфрли ќе стане и ќе може да се движи. Не ли е ова добра причина?

ПОСЕТИТЕЛ : Навистина се чудам зошто го омаловажувате тоа мало тромбче. Тоа мало тромбче што го омаловажувате е причина за неговата ваква состојба.

МАЈКА : Ако го исфрли, таа причина ќе ја снема.

ПОСЕТИТЕЛ: Кога ќе го исфли?

МАЈКА : Не знам, но ќе го исфрли.

ПОСЕТИТЕЛ: Еден месец, една година, пет години. Кога?

МАЈКА : Тоа не го знам. Но кога и да е, ќе го исфрли.

ПОСЕТИТЕЛ: Значи, велите ќе чекате.

МАЈКА : Се сомневаш во тоа? Зошто се залажуваш? Јас сум пензионерка. Немам никаква работа. Освен мојот син, не ми

остана ништо што би ме одржувало во живот. Куката ми е на продажба. Веднаш тука ќе си купам едно станче. Нема да се одвојам од син ми.

ПОСЕТИТЕЛ: Со купувањето на станчето проблемот ќе се реши?

МАЈКА : Во глема мерка.

ПОСЕТИТЕЛ: Пензијата што ја примате нема да ви биде доволна ниту за режиските трошоци.

МАЈКА : И снаата има плата...

ПОСЕТИТЕЛ: Ви советувам да не се потпирате на неа. Затоа што е млада.

МАЈКА : Никогаш не сум се потпирала на неа, зошто пак одсега би се потпирала. Мојот покоен маж, за секој случај купи еден плац. Близу до морето, точно илјада и петстотини квадратни метри. Ќе го дадам на продажба. Како и да е ќе ми донесе добри пари. Тие пари ќе ги дадам со камата. Тоа ќе бидат најмалку десет пати повеќе пари и од вете наши плати. И нема да имам потреба од ничии пари.

ПОСЕТИТЕЛ: Но нека не ве залажува денешната висока камата. Утре може каматите да се намалат. Готовите пари брзо се трошат. Освен тоа. Не ќе можете ниту на минутка надвор да излезете. Како ќе го оставите ова дете? Зборувате како да не знаете колку ќе ве чинат сметките за струја, колку време ќе лежи тука. Ете најмалку пола ден да биде , а за телефон, вода...?

МАЈКА : Таа работа се рашава така што некому ќе му дадеш некоја паричка и готово. Како рекле, парата врти таму кај што не може ни бургијата!

ПОСЕТИТЕЛ: Ако побегне со парите што сте му ги дале?

МАЈКА : Кој?

ПОСЕТИТЕЛ: Тој на кого ќе му дадете пари за струја.

МАЈКА : Ќе најдам некој на кого можам да му верувам. На пример на домарот од зградата каде што ќе купам стан.

ПОСЕТИТЕЛ: Гледам дека на домарите многу им верувате...

МАЈКА : Мислам дека знаеш колку многу се инвестира за да се биде домар. Голема е инвастицијата за да се добие тој бизнис.

ПОСЕТИТЕЛ: За сè сте размислиле.

МАЈКА : Како да не размислам? Ова е мојот син...

ПОСЕТИТЕЛ: Ќе си дозволам да бидам непристоен, но колку години имате?

МАЈКА : Седумдесет.

ПОСЕТИТЕЛ: А ако ова трае дваесет години. За да го исфрли тромбот?

МАЈКА : Тогаш ќе имам деведесет години.

ПОСЕТИТЕЛ: Како можете да бидете сигурни дека толку ќе живеете?

- МАЈКА : Штом има надеж дека ќе стане на нозе, ќе живеам.
- ПОСЕТИТЕЛ: Немојте да бидете до толку сигурни.
- МАЈКА : *(Го зема бастунот в рака)* Зошто?
- ПОСЕТИТЕЛ: Всушност вие одговорете ми , како ќе живеете толку многу?
- МАЈКА : Наутро јадам една краставица. Пијам една чаша лимонада. На пладне парче сирење колку една кутија од кибрит... Едно јаболко. Мало јогуртче. Попладне една чинија салата. Но стриктно без зејтин. Навечер пак сезонско овошје. И една чаша млеко. Не гледам хорор филмови. Не патува со автобус, комби и сл. Цигари не пушам. Не чекам по редици. Не јадам ништо што од трите бели... Зошто така се збунивте кога реков од трите бели? Да ви ја олеснам работата, брашно, шеќер и сол се трите бели. Често пешачам. Имам ли некаква пречка за долг живот?
- ПОСЕТИТЕЛ: Се гледа дека сте се подготвиле за една ваква жртва.
- МАЈКА : Погрешно го употребуваш зборот жртва. Жртвување да дадеш од себе. Но јас сум мајка... Тоа што го правам не е жртва, туку должност.
- ПОСЕТИТЕЛ: А што ќе биде со мене? Мене не ме жалите? Нели и мене некоја мајка ме родила?
- МАЈКА : Каква врска има сега тоа?
- ПОСЕТИТЕЛ: Не ќе можам да си ја сработам должноста! Затоа што не ми давате согласност!
- МАЈКА : Нема потреба од одолговелкување. Можеш да си заминеш.
- ПОСЕТИТЕЛ: Да си замнам, а? Во тој случај не ќе можам да се промовирам. Ви сте една мајка. Треба да сте заинтересирани за состојбата на сите ваши деца.
- МАЈКА : Поради тоа сум овде.
- ПОСЕТИТЕЛ: Лесно ли е да се биде мајка? Да се биде мајка е друго нешто. На празно не рекле „Ако плаче, ќе плаче мајка ми, останатите ќе се преправаат“... Кога ќе ги прегрнете сите деца во светот во вашата преградка тогаш тогаш ќе бидете вистинска мајка. Не е мајка таа што само ќе го роди, туку таа што ќе го нахрани, израсне, заштити, упати во животот... Може ли секоја да биде мајка?
- МАЈКА : Зборувањето така како што единствено можам и јас.
- ПОСЕТИТЕЛ: Ве молам дозволете ми да ја завршам мислата. И јас можам да се сметам за ваше чедо. Тешко се воздржувам да не ве наречам со зборот мајкичке, МАМО! МАМО! МАМИЧКЕ!
- МАЈКА : Немој да се лигавиш!

- ПОСЕТИТЕЛ: Се извинувам. Јас сакав нешто друго да кажам. Можеби не сакате да ме разберете.
- МАЈКА : За ти да се промовираш, не можеш од мене да бараш да се откажам од моето чедо. Оди си од овде. Собери си ги парталите и оди си. Не разбираш ли, оди си веќе!
- ПОСЕТИТЕЛ: Тогаш дозволете ми наместо него, вас да ве однесам.
- МАЈКА : Возможно ли е тоа што го велиш?
- ПОСЕТИТЕЛ: Нели за син ви сè ќе сторите? Тоа значи дека и душата можете да си ја жртвувате.
- МАЈКА : Ако јас си заминам тогаш ќе остане со жена му... А на жена му не ѝ верувам. Кога ќе го остави, кој ќе го негува моето чедо? Најдобро е ти да си одиш!
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Нервозен)* Штом не можам да ве убедам, ќе применам сила! Ве предупредувам! Ќе употребам сила!
- МАЈКА : *(Го крева бастунот како да е меч)* Не ти препорачувам да се обидеш!
- ПОСЕТИТЕЛ: *(Ја вади Косата)* Веќе ме лутите! Жал ми е што сум приморан да кренам рака на повозорасен од мене. Прости ми Господе! *(Се бркаат во просторијата, Се обидуваат да се изборат за победа. Човекот е многу загрижен. Посетителот замавнува со Косата, Мајката мајсторски се одбранува. Посетителот повторно замавнува, Мајката се одбранува)*
- МАЈКА : Како што гледаш, ги знам сите начини за одбрана. Не се труди за цабе. Оди си без да бидеш победен, остани си храбар јунак.
- ПОСЕТИТЕЛ: До денес воопшто не ме победиле. Освен тоа борбата не се состои само од одбрана.
- МАЈКА : Бегањето е девет десетини од машкоста. Не ти велама да бегаш. Збогувај се и замини си! *(Посетителот повторно амбициозно замавнува, Мајката мајсторски се одбранува)*
- ПОСЕТИТЕЛ: Јас знам само да напаѓам и на крајот да добијам. Ако е ова одбрана, тогаш тоа е само непотребно губење време. Не можеш да бидеш толку вешта како мене. Откажи се. Дур е време, откажи се. *(Посетителот со голема брзина, покажувајќи ги сите начини што ги знае, почнува да ја прфрла Косата од една рака во друга рака. Повторно напаѓа. Мајката како да е пеливан се тргнува малку настрана и со помош на бастунот што ѝ е во рака го насочува посетителот кон*

страната од каде што дојде... Посетителот се удира од противниот ѕид... Мајката како молња се доближува позади Посетителот, фаќајќи го за рамената го легнува со лицето надолу. Газејќи по раката успева да ја ослободи Косата од Посетителот и со нога ја оттурнува)

МАЈКА : Те предупредив.

ПОСЕТИТЕЛ: Што ќе сториш со мене?

МАЈКА : Што сакаш да сторам?

ПОСЕТИТЕЛ: Би одбрал чесна смрт.

МАЈКА : Смрт е смрт. Снемување. Не доликува на една мајка да уништува. Стани и оди си, додека не сум се предомислила!
(*Ја зема Косата... Посетителот скршен станува...*)

МАЈКА : Поздрави го татко ти. Уште од сега му честитам за книгата. Ако ја потпише и ми ја прати со голем мерак ќе ја прочитам. Му посакувам и се надевам дека многу ќе му се продава...
(*Телефонот звони.. Мајката не оставајќи ја Косата од раката, ја крава слушалката...*)

МАЈКА : Ало...

ЖЕНА : (*Со возбуден глас*) Јас сум.

МАЈКА : За арно да е? Се случи нешто? Не си отиде дома?

ЖЕНА : Отидов. Но се вратив. За да ви се извинам.

МАЈКА : Од каде ме бараш?

ЖЕНА : Од влезот на болницата. Да. Заедно ќе го негуваме маж ми. Додека да го исфрли тромбот.

МАЈКА : Разбирам, и ти прости ми. Ајде оди си и одмори се. (*Ја спушта слушалката*)

МАЈКА : (Кон Посетителот) Што се моткаш сеуште?

ПОСЕТИТЕЛ: Нема ли да ми го дадете алатот?

МАЈКА : Не! Излези и оди си.

ПОСЕТИТЕЛ: Се надевам дека во иднина повторно ќе се сретнеме. Ако останам на работа... За крај може ли нешто да кажам?

МАЈКА : Кажи.

ПОСЕТИТЕЛ: Сега што и да кажам е џабе... Ќе видите додека живеете. Како се вели, Тој што живеел видел. Ова не го заборавајте. Човечкото месо е тешко.

МАЈКА : Но чедовото месо е лесничко!

ПОСЕТИТЕЛ: Каква е оваа љубов? Господе Боже, каков отпор е ова? Можеби овој пристап ќе доведе до формирање рај и на земјата... Кој знае?
(*Посетителот ја отвара вратата и заминува...*)

- МАЈКА : Оваа работа ја завршивме. Но што ќе биде со надворешните Архангели Душовадци? (*Човекот затрепнува со очите*)
- МАЈКА : (*Доаѓа до картонот*) Кажува чедо. Да. К...е м...и...р...а...с...к...а...ж...е...ш...л...и...п...р...и...к...а...з...н...а ? Ќе ми раскажеш ли приказна? Како не ќе сум ти раскажала! Ако тебе не ти раскажувам на кого да раскажам? Секогаш ќе ти раскажувам. (*Го вклучува радиото, седнува на столицата до синот ѝ. И Жената влегува внатре, седнува до мажот ѝ, му ја држи раката, ја милува. Молчејќи слуша*)
- МАЈКА : Некогаш одамна во далечно време... додека јас се лулав во лулката на мајка ми... Кога камилите беа гласници, болвите беа бербери... Во многу држави... Додека владееја тираните... Тие што се мислеле за Архангели душовадци се шетале наоколу. За да... не ги видат... Младите ... безживотни...тела... полегнати...како... искосена трева... луѓето ... ги исклучуваа... телевизорите... Почнаа да не ги разгледуваат списанијата, да не ги читаат весниците...Најпрво мајките ја приметиле состојбата... отпрвин пединечно. Потоа сите заедно, приклучувајќи ги и мажите почнале да излегуваат по улиците...
(*Веќе гласот на мајката не се слуша. Мајката нечујно ја раскажува приказната*)

КРАЈ